

Maia-Liisa Anton
Eesti Keskkonnühenduste Koda
info@eko.org.ee

Teie 20.05.2026 nr 1-5/26/7033

Meie 11.06.2026 nr 13-1/712-38

**Vastuskiri rohevõrgustiku käsitlesest
koostamisel olevas üleriigilises planeeringus**

Lugupeetud Maia-Liisa Anton

Täname Teid põhjalike ja sisuliste seisukohtade eest rohevõrgustiku käsitlemise kohta üleriigilise planeeringu „Eesti 2050“ (ÜRP) eelnõus. Hindame esitatud tähelepanekuid, mis rõhutavad rohevõrgustiku olulisust ning vajadust selgema ja ühtse käsitlese järele riiklikul tasandil, sh erinevate huvide tasakaalustamisel ja prioriteetide seadmisel.

Nõustume, et rohevõrgustiku sidusus, ökoloogiline toimivus ja selgus ruumiotsuste tegemisel on olulised ning vajavad jätkuvat tähelepanu nii üleriigilise planeeringu koostamisel kui ka selle elluviimisel.

Vastuseks Teie kirjas toodud seisukohtadele toome välja, et planeeringu lähteseisukohtades märgitud ülesannete osas on praeguseks hetkeks arusaam muutunud. Koostöös Kliimaministeeriumiga on jõutud seisukohale, et tasandite eristamine ja riikliku tähtsusega roheline võrgustiku eristamine ning suunisenä üleriigilisse planeeringusse lisamine ei ole otstarbekas.

Riigi huvi on toimiv ja sidus rohevõrgustik. See tähendab, et ükski element ei ole teisest olulisem, kui see panustab võrgustiku sidususse.

Koostatav üleriigiline planeering lähtubki sellest põhimõttest, rõhutades nii sidususe kui ökoloogilise kvaliteedi tagamist ning rohevõrgustiku rolli ruumilise arengu suunamisel. Sellest tulenevalt on eesmärgiks rohevõrgustiku aladel säilitada sidusust ning võimalusel parendada nende ökoloogilist seisundit. Samal ajal ka tagada rohevõrgustiku roll asustuse suunamisel, mh linnaliste alade kompaktsuse tagamisel.

Kahetasandiline (riiklik ja kohalik) rohevõrgustik tekitab märkimisväärset haldussegadust ja suurendaks halduskoormust. Sellise süsteemi loomisel tuleks selgelt jaotada õigused ja kohustused iga rohevõrgustiku elemendi puhul.

Täna seaks päevaks on üle-Eestiliselt välja kujunenud ühtne, terviklik roheline võrgustik, mille tingimused on määratud maakonna- ja üldplaneeringutega. Kuigi varasemates maakondade teemaplaneeringutes „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ on riikliku ja

kohaliku tähtsusega rohevõrgustiku elemendid eristatud, on üldplaneeringutes tasemed ühtlustatud.

Varasema, tasandeid eristava lähenemise juurde tagasipöördumine ei ole otstarbekas ka seetõttu, et riigi vaates mastaapsemad rohevõrgustiku tugialad kattuvad üldreeglina kaitsealadega, kus tingimused on üksikasjalikult ja kohapõhiselt sätestatud kaitse-eeskirja ja -korraga.

Lisaks on praegusel hetkel käimas mitmeid paralleelseid protsesse, mis toovad rohevõrgustiku temaatikas selgust. Läbi planeeringute koostöömääruse on kavas anda Kliimaministeeriumile, Keskkonnaametile ning Maa- ja Ruumiametile rohevõrgustiku teemal kooskõlastamise õigus. Seeläbi selgineb riigi roll rohevõrgustiku toimimise tagamises. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi juhtimisel on välja töötamisel ka kaardirakendus, mis annab selge ülevaate kehtivate rohevõrgustiku tingimuste kohta üle Eesti.

Lisaks eeltoodule on oluline rõhutada, et üleriigilise planeeringu elluviimine seotakse senisest tihedamalt riigi strateegilise planeerimise süsteemiga. Koostöös Rahandusministeeriumi ja Riigikantsleiga tugevdatakse üleriigilise planeeringu rolli riigi strateegilises planeerimises, et valdkonna arengukavade ja programmide koostamisel ning nende uuendamisel arvestatakse süsteemselt ka ÜRP-ist tulenevaid arengusuundi ja põhimõtteid.

ÜRP elluviimiskavas loobutakse senisest tegevussuundade loogikast ning tuuakse selgemini välja ruumilise arengu eesmärkide seosed riigi strateegilise planeerimise raamistikuga (sh arengukavade, investeerimiskavade ja TERE programmidega). See aitab siduda ÜRPi elluviimise konkreetsete poliitikainstrumentide ja ajaraamistikuga ning tugevdada selle praktilist rakendatavust. Üleriigilise planeeringuga seatud ruumilise arengu eesmärgid ja põhimõtted, sh rohevõrgustiku sidususe ja ökoloogilise kvaliteedi tagamine, kanduvad seeläbi süsteemselt üle valdkonnapoliitikatesse ning aitavad tagada erinevate poliitikavaldkondade otsuste parema koostoime ruumis.

Üleriigilise planeeringu elluviimise kava näeb ette ka täpsemate riigi tasandi planeeringute koostamise eelkõige arendussurvega toimepiirkondades (eeldatavalt maakonnaplaneeringud), aga ka Ida-Viru linnastus. Üheks teemaks uutes maakonnaplaneeringutes on rohevõrgustiku ülevaatamine ja vajadusel muutmine, et arvestada üleriigilise planeeringu põhimõttega tagada rohevõrgustikus nii sidusus kui ökoloogiline kvaliteet.

Eelnõu juures olnud elluviimiskava mustand on täiendamisel, mh on täpsustamisel ka järgmise tasandi riigiplaneeringute ülesanded. Seni, kuni uusi täpsemaid riigi tasandi planeeringuid ei ole koostatud, jääb kehtima üldplaneeringutega kavandatud rohevõrgustik.

Kokkuvõttes on üleriigilise planeeringu eesmärk luua selge strateegiline ruumiline raamistik, mis toetab rohevõrgustiku sidusust ja toimivust ning annab suunised järgmistele planeeringutasanditele. Rohevõrgustiku roll kvaliteetse ja vastupidava elukeskkonna kujundamisel on keskne ning selle käsitlemist täpsustatakse edasise töö käigus.

Edasised valikud ja täpsustused tehakse planeeringu elluviimise protsessis koostöös asjakohaste osapooltega ning neid arutatakse täiendavalt, sh juhtrühma tasandil.

Täname Teid veelkord sisuka panuse eest ning jätkame koostööd rohevõrgustiku teema arendamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivan Sergejev
planeeringute asekantsler

Anna Semjonova
anna.semjonova@mkm.ee

Lisaadressaadid: Kliimaministeerium